

בית נאמן

מוצ"ש פרשת ויקרא ד' בניסן התש"ף

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן': 079-9-367-367
או בקו בית נאמן:
079-9270505

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:00

א. בזכות שמירת השבת נגאל. ב. לימוד תורה בזמן מגיפה. ג. ספרים שחוברו בזמן מגיפה. ד. שיש אהבה ואחוה בין כולם מנצחים. ה. סגולה ותפלה נגד הוירוס המדבק. ו. חשמל ביום טוב. ז. שיעור רביעית ושיעור קזית מצה. ח. זמן אכילת הכזיתות.

"אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין"

א. מורי ורבותי שבוע טוב, היום (ד' בניסן) זה חדש הנסים, והנס הגדול הוא שבועיים רצופים שמרנו שבת לפחות בפרהסיא, כתוב בגמרא (שבת ק"ח ע"ב) **"אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין"**, ואולי הכוונה רצופות. אמנם הגמרא מתכוונת שגם בבית שומרים זה לא נוכל לדעת, אבל לפחות בפרהסיא אין אחד שאפשר לומר עליו שהוא "מחלל שבת בפרהסיא", והקב"ה יחשיב לנו את זה כאילו כולם שומרים שבת גם בצנעא. כמו שאנחנו אומרים **"ברוך שומר הבטחתו לישראל שהקב"ה חישב את הקץ"**, בספרים כתוב **מחשב את הקץ**, אבל אבודרהם אומר לא אומרים מחשב אלא **חישב**, בזמנו ישבו במצרים רק מאתיים ועשר שנים במקום ארבע מאות שנה, והקב"ה חישב את הקץ, הוריד להם קץ - מאה ותשעים שנה בגלל הברית שנתן לאברהם אבינו בבין הבתרים, והוא אמר לו שם **"וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"** (בראשית ט"ו י"ד), ואם היו מחכים עד ארבע מאות שנה היינו נטמעים לגמרי בין האומות!

איזה ספר חיבר רבי חיים בזמן המגיפה?

ב. בשעה שהמצב הוא ככה אדם לא יכול ללמוד טוב, ויש לנו דוגמאות כאלה, כמו **רבי חיים אחיו של מהר"ל מפראג** בעל **ספר החיים** (אני זוכר ספר זה מחוץ

לארץ, עכשיו אין לי אותו, אבל ודאי אפשר להשיג אותו). פעם היתה מגיפה בזמנו בפראג, והוא הלך לאיזו עיירה קטנה מפני המגיפה וישב ולמד, מה הוא למד? הוא לא יכול ללמוד דברים עמוקים, כשאדם נמצא בזמן כזה המוח שלו לא אתו, הוא לא יכול לעיין טוב, אז הוא כתב ספר החיים, יש בו חידושי אגדה, יש בו מאמרים, חידושים מאד יפים. אגב, שמו מופיע ב"הדרן" שבסיום כל

1. גם בימינו קמה מדינה והיא באה מרצון ה' (מי שחושב שהמדינה באה מסטרא אחרא, זה לא נכון). ולמה רצון ה' ככה שתקום מדינה עם כל כך הרבה מלחמות, וכל כך שפיכות דמים? התשובה לזה כי עוד לא הגיע הזמן, אבל ראה הקב"ה שאם היה משאיר את עם ישראל אחרי השואה ככה, היו יוצאים אלפים ורבות מהדת, לא שמחללים שבת ואוכלים בכיפור, אלא יותר גרוע מזה, כופרים בכל, לכן נתן לנו משהו להיאחז בו, וכמו שאמר פעם **רבי ניסן פיינסון ע"ה** **"זו סוכריה שקבלנו מלמעלה"**. צריך להודות על כך, צריך לומר לה' תודה רבה שהתייחסת לעוונות שלנו בצורה טובה ומכפרת, בצורה של אב המכה את בנו וחומל עליו.

מסכת, שם יש הגהה של רבי ישעיה פיק בין סוגריים מרובעים: **"עין מין שכתב אחי הגאון מהר"ל מפראג"**. ב"הדרן" אנחנו גם אומרים את שמות

2. כל פעם שיש הגהה בגמרא בין סוגריים מרובעים זו הגהה שלו, ומה שבלי סוגריים מרובעים הם הגהות ישנות שעשה אותם **רבי יהושע בועז**, משפחתו היו בספרד ואחרי הגירוש הם באו לאיטליה, וכעבור כחמשים שנה הדפיס מסכתות מיוחדות עם עין משפט-נר מצוה, תורה אור ומסורת הש"ס. **עין משפט-נר מצוה** מציין את המקורות

לרמב"ם והסמ"ג (הם היו לומדים בסמ"ג הרבה, היום כבר לא לומדים סמ"ג). רבי אברהם אביו של בעל שני לוחות הברית (המקור שלו מספרד, היה דור שלישי לגרושי ספרד) כתב פירוש על שמונה פרקים להרמב"ם, אמר: אני לא כותב פירוש מפני שאני רוצה שילמדו פילוסופיה, אלא מכיון שהיו רגילים ביישיות "בין הזמנים" ללמוד שמונה פרקים, ורציתי שילמדו עוד דברים עמוקים, רק לא דברים כאלה, לכן פירשתי להם שמונה פרקים שילמדו אותם מהר, **"יוסיף לקח בסמ"ג כי הוא לנו עוז ואורה"**, ככה הלשון שלו. היו לומדים הרבה סמ"ג, היום כמעט שלא לומדים, והסמ"ג אפשר לתקן כמה שיגאות שפסל בספר היד החזקה של הרמב"ם, כי הוא מעתיק את לשון הרמב"ם, והרבה פעמים ברמב"ם יש קטעים לא מובנים, אפשר לתקן אותם ע"פ הסמ"ג, ומצייין גם לטור ושולחן ערוך (הש"ע עוד לא היה באותו זמן, הוא רק ציין לטור, ואח"כ הוסיפו את הש"ע). וגם ציין את המקורות של הפסוקים בגמרא, שם מצייין לספר ולפרק (אבל לא כתב את הפסוק, היום בעוז והדר עושים יותר מזה, מביאים את הפסוק בשלמותו) וזה **תורה אור**. ובמסורת הש"ס הוא מצייין מקור שכתוב בגמרא, איפה מופיע עוד בכמה מסכתות. ויותר מאוחר בא **רבי ישעיה פיק והוסיף הערות והגהות, והסימן שזה שלו שזה כתוב בין סוגריים מרובעים**.

3. בילדותי הייתי קורא את זה, ולפני כן כתוב **"יאמר את ה'הדרן עלך" יועיל לשכחה בעזרת ה'יתברך**, מה זה יועיל לשכחה? הבנתי מי שיקרא את זה יהיה שוכח... כאילו זה דבר טוב, לא ככה, **יועיל לשכחה הכוונה יועיל נגד השכחה**, כלומר יועיל לזכרון, אבל מי יבין את זה? תכתוב "יועיל לזכרון" הכי טוב והכי פשוט, ועדיין לא קם האדם שיתקן את המלה הזאת. [א"ה: ובדפוסים החדשים תקנו זאת]. גם מה שכתוב **"אחי מהר"ל מפראג"**, הבנתי בילדותי "אחי - אח שלי, הוא - מהר"ל מפראג", מי זה הגאון הזה שהוא אחיו של מהר"ל מפראג? אנחנו מכירים מהר"ל מפראג מהגולם וכל הנסים והנפלאות שמספרים עליו. וזה אח שלו

כותב כאן? לא, זה לא אח שלו, זה רבי ישעיה פיק שהיה מאתיים שנה אחרי מהר"ל מפראג, המלה **"אחי"** לא פירושה אח שלי, אלא **פירושה 'אחיו של'** כלומר אח של מהר"ל מפראג, הוא רבי חיים הנזכר. המהר"ל ע"ה למד בשיטה הספרדית כמו אחיו רבי חיים, מאיפה אני יודע שהם למדו כך? בהקדמת ספר "איגרת הטיוול" של רבי חיים כתב: למדתי אצל רבי יצחק ספרדי, ולמדני מקרא "וגם פירוש רש"י על החומש בעיון רב" (לפני שנים רבות ראיתי את זה), וכנראה שניהם למדו בילדותם אצל המלמד הזה,

בית ההוראה "משפט וצדק" שעי' ישיבת כסא רהמים
בראשות הראב"ד מורנו ראש הכולל שליט"א

מכירת חמץ

ע"י מו"צ בבית ההוראה הג"ר יוסף פריץ שליט"א

בטלפון 0527-176-928

עיצוב גרפי: האל 050-2798858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:25	19:38	20:19
18:42	19:40	20:16
18:32	19:40	20:15
18:42	19:39	20:15

להקדשות והנצחות 052-7130-552

בניו של רב פפא, פרסם בר פפא, אחאי בר פפא, אבא מרי בר פפא וכו' עשרה שמות, ולא הבינו מה זה, מה הם עושים כאן? למה קוראים אותם? אז עשו האחרונים פירוש דרך דרוש על השמות האלה. אבל הפירוש האמתי עדיין לא ידוע, הפירוש האמתי מובא בספר 'יוחסין' (מאמר ב' אות ד') ובסדר הדורות (ערך רב פפא סבא) ועוד, שהיה מלך פרס רשע מרושע לקח עשרה בנים של רב פפא והרג אותם ביום אחד (היתה שם כנראה איזו תסיסה, לכן הוא הרג אותם), אז מזכירים אותם כמו שעושים מנוחה, שיהיה זכרונום לברכה וה' יקום דמם⁵. ועיין בהגהות ר' יוסף זכריה שטרן בסוף מסכת ברכות. ואכמ"ל.

הרמ"א חיבר את ספרו "מחיר יין" בזמן מגיפה

ג. גם הרמ"א - רבנו משה איסרליש כתב פירוש על מגילת אסתר בדרך הפילוסופי, קרא לו מחיר יין, למה קרא לו מחיר יין? כי הוא חיבר אותו בהיותו גולה בתקופת מגיפה (בשנת שט"ז בעיר שידלוב. אוצר ישראל ח"א עמוד 298) סמוך לפורים, וכוונתו שתיתי יין בפורים קיבלתי מחיר, ומהו המחיר? שחידש חידושים על מגילת אסתר דרך פילוסופי⁶. בכל אופן כשאדם נמצא במצב כזה אין לו מח ללמוד, ואין לו כח ללמוד.

מין החיד"א חיבר את ספרו "שם הגדולים" בהיותו בלאזארטו

ד. יותר מאוחר הרב חיד"א היה בלאזארטו (מה זה בלאזארטו? הסגר), וכתב שם

- מה למדו? למדו פשט, למדו רש"י בחומש מה הוקשה לו? מדוע כתב ככה? פשט בלי פלפולים. ולכן מהר"ל מפראג היה ממש שונא פלפולים, יש לו פירוש על פרקי אבות, שמו דרך חיים, ובפרק ששי (משנה ד) כתב: אם אומרים שהפלפול טוב בגלל שהוא מפתח את השכל, יותר טוב ללמוד שחמט... בשחמט זה פיתוח השכל יותר מהפלפולים האלה, מה נעשה בפלפול? מה נרויח בו? זה פרי הלימוד שלמדו בילדותו אצל אותו חכם ספרדי.
- 4. פעם שאלו את רבי יוסף משאש ע"ה בשו"ת מים חיים (ח"א חא"ח סי' א"פ) איפה נזכרו הבנים האלה? והוא הביא להם מקורות, הוא היה בקי, אמר להם זה נזכר בבבא קמא, זה נזכר בברכות, וכן על כל הדרך כל העשרה בנים, ויש עוד אחד שחסר ברשימה שלנו והוספתי אותו בגליון: אבא בר פפא כי יש לו שני בנים, אחד אבא מרי ואחד אבא. וכנראה אחד חסר ברשימה, לא עשרה בנים אלא אחד עשר בנים (וכ"ה בס' יוחסין (דף מ"ו סוף ע"ד). ע"ש.
- 5. מה נשאר לו אחר כך? פרס נגמרה, בא מוחמד השמיד את כל הפרסים האלה, הם מאמינים בשני אלהות, באלהי הטוב ואלהי הרע, ימח שמם ויאבד זכרם.
- 6. יש לנו תלמיד בישיבה שהתעמק יותר מדי בעניינים האלו, כתב שני כרכים על מגילת אסתר, אולי שש מאות עמודים או שבע מאות עמודים, אבל הוא הגזים, הרמ"א עשה חיבור קטן מחיר יין, אבל לעשות חיבור כזה גדול זה יותר מדי.

7. השבוע ראיתי שיש תלמיד חכם (שמו רבי עובדיה חן) שכתב בעתון "יום ליום" שהרב חיד"א היה בבית מצורעים, ומביא את זה ממעגל טוב (עמוד 66), והוא אמר אני לא מעתיק בדיקו את הלשון שלו, רק את התוכן בשפה שלי, 'תרגום חופשי' (יש חושבים שחופשי פירושו שהוא כופר, אבל לא זו הכוונה אלא פירושו לא צמוד למילים אלא משוחרר, אתה יכול לכתוב מה שאתה מבין בסגנון שלך), פתחתי מעגל טוב שם, והוא אומר ככה: "הלכנו ללאזארטו והזמינו לי בית טובה (בית בדרך כלל לשון זכר) עם בית התבשיל ובית הכסא (זה חידוש). לא בית כסא משותף לכולם כמו שהיה פעם בא"י לפני שבעים שנה), והייתה עליה אחת, ובצדו עליה אחרת ליאודה סדכון ומשרתי וגוי תוניסיו (תוניסאים הכוונה) שבא עמו, ואני ושני נערי בעליה אחרת, וכל ארבעים יום (מה זה כל ארבעים יום? מי שבא באניה בזמן, חושבים אולי יש לו איזו מחלה, אז מה עושים לו? סוגרים אותו בהסגר, והסגר נקרא לאזארטו, זה לא בית מצורעים, אי אפשר לפרש ככה, למה? כי הוא ממשיר?) וכל ארבעים יום בתי שולחת סל מלא תבשילים ופירות וכל הנצרך עם גויה אחת, וחתומים בחותם, והגויה היתה משרתת שלהם. ואני הייתי בכבוד גדול, ובאו לבקרני כל הגבירים והמפורסמים, סיניור ליאון, סיניור פיריריא, סיניור רקאח, סיניור ריקאנטי, סיניור עגיבי, סיניור בונפיל, סיניור קראבאליו, וסיניור פראנקו של המיניסטריו (שלח שליח שלו) כי הוא זקן מאד, וגם סיניור ליאון אחר, וגבירים אחרים והחכמים היו באים כמה פעמים, ובני סיניור פיריריא ובתי מרת (לא אמר את השם שלה) וחתני יצו"ה היו באים בכל שבוע". יתכן לומר שהרב חיד"א היה בבית מצורעים ובאים אליו כל העשירים האלה להצטרע?!, זה לא בית מצורעים, זה הסגר, ככה צריך לתרגם, אני בדקתי בפעם ראשונה שנזכר הלאזארטו במעגל טוב, ושם כתב למטה העורך ר' אהרן פריימן ה' יקום דמו (זה שהוציא לנו את התשובה של הרמב"ם (תשובות הרמב"ם ירושלים תרצ"ד סי' מ"ו) שלא עומדים בעשרת הדברות, אלא צריכים לשבת, התשובה הזאת היתה בכתב יד ולא פורסמה עד שנת תרצ"ד. לפני כן

ספר "שם הגדולים", למה לא כתב ספרים על נושאים אחרים? כי אדם שנמצא במצב כזה אין לו כח ללמוד, אין לו כח לעיין, יעיין קצת יאמר מה קורה איתי? אני סגור, אני לא יכול לצאת, סגור ומסוגר, 'ויריחו סוגרת ומסוגרת' (יהושע ו' א'), וגם אנחנו עכשיו במצב כזה, אבל צריכים להתחזק וללמוד, צריכים להתפלל, כמה תלמידי חכמים גדולים פלוני ופלוני ופלוני (לא נזכיר את שמותיהם, אולי הם לא מעוניינים) שנמצאים פה בארץ וגם בחוץ לארץ, והם סובלים מהמחלה הזאת, אלה שנדבקו, ואלה שהם חולים, ואלה שהם מחכים מתי יחזרו הביתה, לקראת הפסח בעזרת ה' יקבלו חופש, והלואי שיהיה לנו חופש כללי לכל העולם, שהעולם יסתדר, שלא נסבול כל הזמן, אין לנו כח⁸, זה חג החרות, זמן חרותנו, חירות ממלאך המוות, חירות משעבוד מלכויות, חירות מהמחלות, חירות מהייסורים, הקב"ה יראה בעניינו ויריב את ריבנו, ומהר לגאלנו אמן כן יהי רצון.

כאשר נמצאים באהבה ואחוה יש זכות מיוחדת

ה. ועוד סיבה שצריך להיות טוב לעם ישראל, כי יש שלום בממשלה, כל הזמן היו מריבות עד לב השמים עד שאדם לא יודע מה קורה פה⁹, ברוך ה' שסוף כל סוף הבינו שהם טועים בכל המלחמות האלה, צריכים להתאחד. בזמן דוד המלך היו תלמידי חכמים גדולים¹⁰, אבל לא היתה מנוחה, תמיד היו גופלים במלחמות, זה עדות של דוד המלך "כי כזה וכזה תאכל החרב" (ש"ב י"א כ"ה), אין מה לעשות, הולכים נלחמים וגופלים, ואחאב היה עובד עבודה זרה, הוא וכל הקהל שלו¹¹, ובימיו היו הולכים למלחמה ומנצחים¹², מה זה? איך יכול להיות שאחאב עובד עבודה זרה ויש לו הצלחות כאלה, ודוד המלך כל האנשים שלו שהם צדיקים לא היה להם הצלחות כאלה? המדרש (מדרש רבה ויקרא פכ"ו פ"ב)

איך אחד לא ידע ממנה, הזכיר אותה הרב ז'ון במועדים בהלכה (עמ' שכ"ח) אחרי שכבר פורסמה. והוא גם עבד על הספר

היה וערך ופירש אותו, יש מקומות שצריכים תיקון, והבאתי אותם בספר מגדולי ישראל ח"א עמ' ר"ו וילך, ללאזארטו - קרנטינה, מה זה קרנטינה? כל מי שבא באניה מעיר אחרת היו שמים אותו בהסגר ארבעים יום (קרנט בצרפתית זה ארבעים, קרנטינה הסגר של ארבעים יום), ושמו את הרב חיד"א ארבעים יום בהסגר שם, אבל הוא היה בריא אולם, אין לו כלום, זה הלאזארטו של הרב חיד"א, לא לפחד מהמלה הזאת... ולא לתרגם אותה בית מצורעים, איזה בית מצורעים? החיד"א ישב בבית מצורעים?! סלקא דעתך דבר כזה? וכי הוא גיחזי או הבנים שלו?!! מה פתאום.

8. אדם רוצה לחלק מצות זה לא פשוט, יש תמונה של חסידי חב"ד שמכסים את פיהם, יש להם איזה כיסוי על הפה והם מביאים מצות, מה לעשות, זהו.

9. הבן-אדם הזה שנלחם בחרדים ודבר נגדם וכו' אשתו שומרת תורה ומצוות, סגנון חרדי, ובתו חרדית, למה אתה כ"כ שונא את החרדים? בגלל שהם לא פרודוקטיביים (לא עובדים)?! כל מיני דברים בטלים, אלא יש לו מפלגה, והכל מותר למען המפלגה, שבוע שעבר (עלון מס' 203 אות ב') אמרנו שהוא הולך בשיטה של סטאלין, ויש עוד שיטה של סטאלין (ראשי תיבות של סטאלין ש"ס, הוא חושב אם הוא הולך בשיטה שלו כאילו גמר את כל הש"ס...), שמוותר להרוג מליון איש עבור המפלגה, (מאיפה אני יודע? פעם מישהו הביא לי בהשאלה ספר תולדותיו של בן גוריון שלשה כרכים, מה אני אעשה בו? ראיתי בו מילה אחת כל כך מחרדה, בן גוריון היה עובד באיזה מקום, והגיע זמנו להתחוק, באותו היום הגיע לעבודה רבע שעה מאוחר, אמרו לו למה הגעת מאוחר? אתה תמיד דיין בזמן? אמר להם התחנתי, אמרו לו התחנתי?! מי היו השושבינים? מי היו החברים? אמר לא ככה, אלא הלכתי, ועשיתי הסכם אצל עורך דין... חזק וברוך, זהו. הוא למד בילדותו גמרא, ובגיל חמש עשרה פרק עול, מה לעשות. והוא מביא שם בספרו שסטאלין (אולי הוא גם משבח אותו שם, אני לא זוכר) אמר מותר להרוג מליון אדם בשביל המפלגה), ומי שבא מרוסיה לא שואלים עליו שאלות, כי הרבה מהם חושבים שהמפלגה מעל כולם, זה שיגעון וטירוף, זה עם ישראל?! ישראל הם גמלנים ביישנים רחמנים, לא עושים דברים כאלה.

10. כתוב "נפשי בתוך לבאים" (תהלים נ"ז ה) ואמרו חז"ל (הובא בפרש"י שם) אלו אבנר ועמשא שהיו לבאים בתורה, היו כמו אריות בתורה.

11. עד שאליהו הנביא הוכיח להם באותות ומופתים, והם לא רצו לקבל, למחרת איזבל אומרת לו "כי אשים את נפשך כנפש אחד מהם" (מ"א י"ט ב'), אתה הרגת את נביאי הבעל אני אהרוג אותך, ברח, ויש הפטרה של פרשת פינחס שמתארת איך אליהו הנביא בורח ונכנס למערה, "וילן שם" (ש"ס ט'), וכו' וכו'.

12. איך נדע שהם היו מנצחים? שלוש פעמים נלחמו אנשי ארם עם אחאב ועם ישראל, פעם ראשונה אחאב ניצח, פעם שניה אחאב ניצח, פעם שלישית אחאב נפל וכולם חזרו הביתה, "איש אל עירו ואיש אל ארצו" (מ"א כ"ב ל"ו).

ממונות כשרות שלום בית

בית ההוראה כסא רחמים

בנשיאות מרן רה"י רבנו מאיר מאוזו שליט"א

הנהל אלפוני כל נושא האגף

02-5353-383

התגבש אגף שירת האמונה

א-ה: 8:00-24:00

ו' וז' 9:00-24:00

ז' שבת לפני הקיפה

www.yhr.org.il

בית ההוראה

"כל דכפין ייתי ויכול"

לתרומת סל מזון מורחב

360

חייגו עכשיו: 08-6727523

מגלה לנו את הסוד, כאשר נמצאים באהבה ואחוה שלום ורעות יש להם זכות

מיוחדת. וזה מה שכתוב בנביא בתרי עשר "חבור עצבים אפרים הנח לו", אומר המדרש (תנחומא שופטים י"ח) אם אפרים - עשרת השבטים שהם משתחווים לעצבים, משתחווים למעשה ידיהם ולעבודות זרות, אבל הם מחוברים - חבור עצבים, הנח לו - תשאיר אותם. כאשר יש מלחמות בכנסת, ומלים קשות יוצאים מפי אחד לשני, מה אתם מרוויחים מזה?! אם בר מינן כשאדם נמצא בצרה, יאמר לו אני לא אעזור לך בגלל שאתה חרד¹³?! עם ישראל הם אחים, הם אוהבים אחד את השני.

במעשים שלך אתה משפיע על אחרים

1. יש ספר חדש "אנשים מספרים על עצמם" (חלק 11) מאת ר' חיים ולדר, והוא מביא שם סיפור על תלמיד אחד

מהישיבה **רבי משה נעמן** (הוא למד אצל הרב משה לוי ע"ה) איך שהוא עשה קידוש ה'. הוא נסע ביום ששי בכביש שש, והוכרח לעשות שם שבת, כמה שאמרו לו אנשים בוא אלינו הביתה אמר להם לא, אמרו לו יש לך ילדים, לא עזר, את שני ילדיך ואשתו שם באוטו, סגר עליהם, והם התארגנו לשבת. הוא ישב בחוץ רועד מקור (גם גיסו היה איתו), וסובל וסובל וסובל, באו אנשים שחזרו מפוטבאל (מכדורגל), אמרו לו: מה זה? אתה נמצא בסכנה! אחד מהם היה רופא, אמר לו: אתה נמצא בהיפותרמיה (מה זה היפותרמיה? קור שחודר לעצמות), אתה עלול למות, אמר: אני עדיין מרגיש בסדר אני לא זז מכאן. באו כל אותם שחקני כדורגל, שתי פלוגות אחד נגד השני, לקחו את המעילים שלהם וזרקו עליו¹⁴, כיסו אותו כולם. אחר כך אמר להם ערבית, מעריב, "מייריב מייריב" (הוא דיבר אתם בשפה שלהם...), אמרו לו טוב נתפלל מעריב, אחד מהם שלפני כן רצה להזמין לו משטרה (אמר לו מה אתה מסכן את עצמך, אני רופא ואני יודע אתה בסכנה, איך אתה לא רוצה לצאת מפה?! אבל אמרו לו חברי, תשמע, הוא עשה לך רעה?! הוא לא עשה לך רעה, אז

13. שמעתי סיפור דומה, שמישהו בזק"א בא לעזור לחילוניים שהיו צריכים טיפול, אמרו לו אתה חרדי לך מפה. יכול להיות שהסיפור הזה היה, ויכול להיות שהוא לא היה, אבל זה לא מובן.
14. זה מזכיר את הסיפור של הגמרא במגילה (דף כ"ז ע"ב) על רב הונא שפעם בא לבית הכנסת בליל שבת, ובמקום חגורה לקח איזה גמי ועשבים ועשה אותם חגורה. זה הגרטל של... וראה אותו רב (רבו של רב הונא, והוא היה רבם של כל בני הגולה בבבל, הוא ירד לבבל והפך את העולם בתורה ובמצוות, והישיבה שלו החזיקה מעמד שמונה מאות שנה!), אמר לו למה אתה ככה? למה אתה בא לבית הכנסת בלי חגורה? אמר לו משכנתי את החגורה שלי בשביל לקחת יין לקידוש, אמר לו ככה עשית? **"יאה רעוא דתיטום בשיראי"** - **יה רצון שיכסו אותך בבגדי משי**, אמר רב הונא בלבו: אני לא מבין איך הברכה הזאת התקיימה? אני אלבש בגדי משי?! מאיפה יש לי בגדי משי? יום אחד אחרי שנים רבות, הבן שלו התחתן, והוא היה גי' (רב הונא לא היה גבוה, רב היה גבוה, "אבא אריכא" ככה כתוב בגמרא בחולין (קל"ז ע"ב), והוא - רב הונא היה הפוך היה אדם גי'), ושכב לנוח על הספה והוא התכסה תחת השמיכה, ובאו כלותיו ובנותיו וכדו' ולא חשבו שזה בן אדם, חשבו שסתם יש שמה שמיכה, וכל אחת הורידה את המעיל והחליפה שלה ושמה עליו, והוא קם וראה שהוא מכוסה בבגדי משי, מאיפה באו הבגדים האלה? זה של הכלה, זה של הבת, זה ככה זה ככה, אז הוא אמר הנה הברכה של רב התקיימה. למחרת הלך לרבו רב, אמר לו רבי בירכת אותי שאני אתכסה בשיראי - בבגדי משי, והברכה התקיימה, אמר לו איך התקיימה? אמר לו עשיתי חתונה והנה לא ראו אותי כי התכסיתי תחת השמיכה, ובאו הבנות וכו' וכל אחת שמה עלי בגד ועוד בגד ועוד בגד ועוד בגד, קמתי אמרתי מה קורה פה? אמר לו רב למה לא אמרת לי "וכן למור"? (יש סאלה אומרים וכן למר, אבל הנכון לומר וכן למר. ככה נכון וככה אמרו הראשונים שלנו, ככה נמצא ברבנו עובדיה מברטנורא (אהלות פ"ז מ"א), וככה נמצא בתקונין זוהר (דף קמ"ה ע"ב): מקותרת מר - אמר מר. תקראו מר, אל תגידו מר, במקום לומר וכן למר תגיד למתוק... הכי טוב.

עקב המצב המיוחד סיומי מסכת בקו בית נאמן

בערב פסח
בשעה 7:15
ובשעה 8:30
079-927-05-05 שלוחה 79

למה תזמין לו משטרה?! אמר טוב אני לא מזמין לו משטרה), כשראה שהוא מאסף מניין למעריב הוא בא והתפלל אתם, אח"כ אמר לו: אני אף פעם לא התפללתי, רק עכשיו התפללתי, למה? **כי ראיתי אדם שעומד על העקרונות שלו, אדם כזה אני מכבד אותו.** אחר כך אמרו לו: תגיד לנו מאיפה באת? אמר להם: באתי מכסא רחמים, הייתי תלמידו של הרב משה לוי, וערכתי ספרים עליו "האיש משה", ועוד ספר ועוד ספר, והעיקר מכולם שהוא הגר"מ לוי חיבר ספר מנוחת אהבה שמדבר על הלכות שבת¹⁵. הם רצו להתקשר לר' משה נעמן אחרי שבת, אמרו לו: תן לנו את המספר, אמר: אם אני אתן לכם את המספר אתם תרשמו אותו עכשיו בשבת, לכן אני לא אתן לכם את המספר אלא אתן לכם את השם שלי, 'משה נעמן' ודברר ראסך... (תשברו את הראש), תתקשרו

במוצאי שבת ל-144 ויגידו לכם מה הטלפון שלי, והם הלכו, לא נשארו שמה, והוא ישב שם, ואכל לחם שהיה לו עם טונה ועם חילבה, זהו, ושר ורקד ובכה, סיפור מעניין מאד. במוצאי שבת כל רגע ורגע צלצל לו הטלפון, אתה משה נעמן? תגיד לנו איך עברה עליך השבת? איך עברה עליך השבת וכו' וכו', עוד פעם ועוד פעם, והאנשים שבאו לכסות אותו קבלו עליהם שישמרו שבת, **יש שקבלו עליהם לשמור לגמרי ויש שקבלו לשמור שתי שבתות**, אמרו מסירות נפש כזאת עבור השבת לא ראינו, תמיד חשבנו הדתיים עצלנים, היום שבת היום פסח, (כמו שאמר המן יחם שמו (מגילה דף י"ג ע"ב), שבת היום, פסח היום, פורים היום... וכן על זו הדרך), אבל עכשיו אנחנו רואים איך אתם מכבדים את השבת, זה דבר מיוחד. **אדם צריך לדעת אם אתה עושה מעשה חשוב אתה משפיע על אחרים לטובה.** וצריך לדעת, כל מה שעושים לבן אדם מהשמים, בשביל שיהיה לו מעשים הכי טובים.

התורה אומרת שזה מדבק

ז. התורה אומרת שהמחלה הזאת מדבקת¹⁶, ואיפה ראינו בתורה שהדבר מדבק? כתוב במפורש בתוכחה של כי תבוא: **"ידבק ה' וכו' את הדבר"** (דברים כ"ח כ"א), ואומר הרב האר"י בשער הכוונות בפייטום הקטורת (דף י"ג סוף עמוד ד') **כאן כתוב ידבק, לא כתוב יכה, כל הפרשה כולה כתוב יכה יכה, וכאן כתוב ידבק, כי הדבר מדבק.** וזה פירוש הפסוק **"כי עלה מות בחלוננו"** (ירמיה ט"ו כ'), איך המוות יעלה בחלון? וכי הוא אדם בכלל?! אלא אם בר מינן יש דבר זה עולה מהחלון, איזו וירוס איזה שפעת יכולה להרוג בני אדם, הגענו בעוונות בבני ברק ל-300 איש חולים [וכעת סמוך להדפסה עומדים על 900 ה"נ"], נמצאים במקום כזה, מוכרחים להתפלל בבית, ולשמור שלא יהיו יותר מעשרה, ושיהיה מרחק בין כל אחד לחבירו אין מה לעשות. [ושוב יצאה הוראה שגם בעשרה

15. ואמר שהרב עובדיה ע"ה כשבא להספיד את הרב משה לוי ע"ה בתוך השבעה אמר: **"המחליף שלי הלך לעולמו"**, איזה ביטוי זה, המחליף שלי הלך לעולמו, אני לא ראינו את זה כתוב, אבל הוא שמע את זה. הרב עובדיה ידע להעריך את הרב משה לוי, גם כשיש ויכוח הלכתי, ויכוח הלכתי לבד ותורה לבד.
16. בתחילה היה אדם אחד בסין שחלה במחלה הזאת, אחר כך העביר לעוד אחד ועוד אחד ועוד אחד וכו'. המדינה שעמדה כל כך חזק על השמירה מהידבקות זו המדינה שלנו, ולכן זכה ביבי שימשיך את הממשלה, וכל המלחמות נגדו ירדו. **אפשר להסתדר ואפשר להתפטר, ובלי שנאה, בלי שנאה, בלי שנאה, משנאה לא יוצא כלום** רק עם נבוך ומבולבל.

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מוצה ע"י מגוהים מוסמכים מיושבת כסא רהמים

אין להתפלל עד יעבור זעם. ואם כלם גרים בבית אחד אין להחמיר].

סגולה נגד מגיפת "קורונה"

ח. אבל יש לנו סגולה נגד מגיפה. קודם כל יש סגולה שכתב הרב חיד"א (כ"כר לאדון מסכת דרך ארץ פ"ו) **שהפיגם¹⁷ מועיל למגיפה**. ורבי חיים פלאג"י (רפואה וחיים פרק י"ב אות קס"א) מוסיף שהמלה **הפיגם** תהפוך אותה יוצר לך **מגיפה**, זו סגולה נגד מגיפה, **והוא מתיר לשאת את זה בשבת** (כנראה בזמן שיש בעיות כאלה), **אבל למעשה לא עושים את זה**, כי מי יודע אם הסגולה הזאת בדוקה או לא, אבל **הרב עובדיה ע"ה** כשיש לו נכד או נין שעושים לו ברית ביום שבת, אומר תביאו את הפיגם, ושולחים גוי להביא אותו ונותנים אותו על הילד, זו סגולה אחת.

רפאני ה' ורפא נא לה

ט. דבר שני, יש תפילות, והתפילות רומזים בדיוק על הקורונה הזאת, **"א-ל נא רפא נא לה"** (במדבר י"ב ג'), **רפא נא לה גימטריא קורונה**, ותפילה אחרת **"רפאני ה' כי נבהלו עצמי"** (תהלים ו' ג'), או **"רפאני ה' וארפא"** (ירמיה י"ז י"ד), **רפאני הוי"ה** עולה 367 כמנין קורונה, "רפאני הוי"ה" לגברים, "רפא נא לה" לנשים, אז אדם ישתדל לומר דברים כאלה, אם הוא שמע על מישהו שחלה יאמר: **"הי רצון מלפניך שתשלח רפואה שלמה לפלוני בן פלונית ופלונית בת פלונית בזכות השם היוצא מהפסוק אל נא רפא נא לה"** (יש שם קדוש שיוצא מהפסוק הזה).

אסור להדליק חשמל ביום טוב

י. יש הרבה שטוענים להתיר חשמל ביו"ט, אבל **אסור לעשות את זה**. הם אומרים שחכמי מרוקו מתירים חשמל ביו"ט, והרבנים האשכנזים מחמירים ואוסרים, וא"כ אנחנו מרוקאים נעשה כמו הרבנים שלנו. **אבל אינם יודעים שאם פוסק לא ידע את המציאות אין להתייחס לדעה שלו, אין מה לעשות**. יש כאלה מתחילים לפלפל פלפולי הבל, לא עושים דבר כזה. **אבא ע"ה** סיפר שכאשר היה מלמד תלמידים בתונס, (עוד בשנת 35, שנת תרצ"ה בערך), עוד לפני שידע שיש רבנים שאוסרים להדליק חשמל ביום טוב, היה אומר להם **אם תראו מי שמשתמש בחשמל ביום טוב, תגידו לו שהוא דומה למי שמוציא אש מן האבנים, וכתוב במשנה במסכת ביצה (ג"ג ע"א) שלא מוציאים אש לא מן העצים ולא מן האבנים¹⁸, ולא מן העפר ולא מן המים¹⁹**. כי החשמל מורכב משני חוטים חוט אחד "פוזיטיב" - חיובי, וחוט אחד "נגטיב" - שלילי, והשלילי אין בו כלום, ואם אדם יגע בו לא ירגיש כלום, והחיובי אם אדם יגע

17. פיגם זה נקרא רודה בלועזית, יש כותבים רודה ויש כותבים רוטה, בערבית שלנו נקרא פיג'ל, יש אומרים שבמקור היה פיג'ל. כלומר יש בתוכו ג'ן (שד). והוא מבריא את השדים וכל המקטרגים הרעים.

18. ואיך אפשר להוציא אש מן האבנים? ישנם אבנים שאם אתה מחחק אותן אחת בשנייה יוצא אש. יש פסוק ביחזקאל (כ"ח ט"ד): "בתוך אבני אש התהלכת", ו"אבני אש" פירושו אבנים שמוציאים מהם אש. ואדם הראשון במוציא השבת הראשונה שגורש מגן עדן, ראה שהעולם התחיל להיות חושך ואפלה, והתחיל לבכות, ומורבו צערו בעט בכמה אבנים, והזדמנו לו "אבני אש", וכשבעט בהם "ותצא אש" (ויקרא ט"ו כ"ד) יצא מהם אש, ושמת בזה וביקר: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא מאורי האש". וזה מה שנאמר בפסוק: **"אשר ברא אלוקים לעשות" (בראשית ב' ג), ולכאורה הפסוק לא מובן, כי אם כתוב "ברא" למה כתוב "לעשות", הרי "ברא" פירושה "עשה". אלא הכוונה שה' ברא דברים בעולם שאפשר לעשות מהם דברים חדשים**. כמו שברא אבנים שטמון בהם אש. וה' לא אמר לאדם הראשון תיקח אבנים או גפרורים ותוציא מהם אש, אלא אתה תשתמש בהם כבעט ובזעם ויצא מהם אש.

19. איך אפשר להוציא אש מן המים? רש"י (ד"ה מן המים) פירש שנותנים מים בתוך כלי זכוכית בשמש ויוצא אש, ואני מכיר חברים בחוץ לארץ שהיו לוקחים זכוכית מגדלת שמרכות את קרני השמש, ומניחים אותה מול השמש, והיה יוצא ממנה חום רב והיו מניחים תחתיה סיגריה והיתה נדלקת. ורש"י הביא את זה בשם אחד מגאוני לומברדיא"ה, ואומרים שזה **רבי שבתי דונולו**, שהיה בקי ברפואה ובכל מיני חכמות. ויש בבני ברק רחוב על שמו.

בו יתחיל לרעוד קצת, אבל אין אש לא בזה ולא בזה²⁰. ואם אתה לוקח את שני החוטים האלה ומדביק אותם ביחד, רואים שיוצא מהם אש להבות. לכן החשמל הוא אש גמורה ואין בזה שום ספק. וסימן לדבר מה שכתוב ביחזקאל (א' ד'): **"ומתוכה כעין החשמל מתוך האש"**. שהחשמל והאש הם אותו דבר. ואדרבא האש יכולה לשרוף עד מקום מסויים ואילו החשמל יכול לשרוף ערים שלמות, א"כ איך אפשר לומר שהחשמל מותר ביום טוב? אלא שהיו חכמים שחשבו שהחשמל מונח בתוך החוטים כמו מים שנמצאים בצינור ואתה פותח את הברז והמים יוצאים, כך גם החשמל אתה פותח את הכפתור והחשמל יוצא. אבל זה לא נכון, כי אין בחוטים כלום ואם אין חיבור בין שני החוטים האלה לא יוצא שום דבר, וכאשר אדם פותח חשמל ביום טוב הרי זה כאילו מוליד ומדליק את האש, וזה כמו שמוציא אש מהאבנים. ואבא היה מסביר את זה הרבה פעמים²¹, ויום אחד מצאתי בספר אחד שהביא משו"ת קרן לדוד (סי' קמ"ד) שאומר שהחשמל אסור ביום טוב. ואבא מצא עוד תשובה של רבו רבי רחמים חי חויתה הכהן ע"ה, שאמר שאסור להשתמש בחשמל ביום טוב, ויש עוד הרבה פוסקים שכתבו כך. אבל יש כאלה עקשנים שאומרים שהאשכנזים אוסרים ואילו הספרדים מתירים, אבל באמת זה לא מחלוקת בין ספרדים לאשכנזים, כי אין לנו שתי תורות ואין לנו שני עמים, זה דבר שאותם שהתירו אותו לא הבינו את המציאות, וחשבו שהמציאות שונה. וכי רק חכמים ספרדים התירו? הרי גם חכמים אשכנזים גדולים התירו, כמו הרב בעל ערוך השלחן שכתב להתיר חשמל ביום טוב, ומובא בשו"ת יחווה דעת (ח"א סי' ל"ב), ובספרי הרב יהודה לייב הכהן מיימון (שרי המאה ח"ו עמ' 116)²² שם הביא תשובה שנדפסה בספרו, והיא כמה שורות, וכתב שם בקיצור שמותר. אבל אחר כך התברר שהוא לא היה בקי בחשמל. יש גמרא בחולין (ף"ג ע"א): **"מדבריו של ברבי (ת"ח גדול) ניכר שאינו בקי בתרגולין"**, א"כ כמו שיש חכם מהתנאים שאינו בקי בתרגולים, כך יש חכם מהאחרונים שאינו בקי בחשמל, מה אתם רוצים? וכי זה תלוי בין אשכנזים לספרדים?! **לכן אין לחפש קולות בדברים האלה**. ואפילו זקנים שנמצאים בבידוד, ונמצאים בצער גדול, אפילו הכי יסבלו קצת את הבידוד²³, אולי יביאו אחד או שנים מהמשפחה שישבו על ידם כדי לעודד ולשמח אותם, ולספר להודות ולשבח ולעלה ולקלס, אבל שישמרו על מרחק שני מטר ביניהם, וכך ינעימו להם את החג²⁴. ואפשר לדבר

20. ויש עוד חוט שלישי שנקרא "הארקה", שאם יש זרם בחשמל שיכול להזיק היא מושכת אותו לקרקע שייטבע שם. ומהיכן הגיע המלה הזאת? כי ארקא בארמית פירושה "ארץ", והחוט הזה מעביר חשמל לרצפה, כמו שכתוב בירמיה (י"א): "כדנה תאמרן להום, אלהי די שמיא וארקא לא עבדו, יאבדו מארעא ומן תחות שמיא אלה" - שאומר להם מה הם עושים שמשתחוים לאלילים שלא בראו את השמים והארץ, "שמיא" זה שמים, ו"ארקא" זה הארץ. וזה הפסוק היחיד בבניאים שנכתב כולו בארמית. והארקה זה כמו הרעיון של "כליא ברק", שעושים הארקה לברקים, כי הברקים יכולים להזיק, ואפילו בימינו זה מזיק, פורסם לפני שנה שילד חרדי בן 14 שנה הלך לים עם משפחתו, ופתאום פגע בו ברק ומת על המקום, וגם בחוץ לארץ (בשנת תרפ"ח או תרפ"ד) היה דבר כזה. והבאתי את זה בספר "אני חומה" של רבי חומאני עלוש, היה לו אח שנפטר במנחה של יום כיפור על ידי ברק שנכנס לבית הכנסת והרג אותו.

וכבר מאז לפני מאתיים שנה המציאו את הארקה הזאת. לכן יש חוט הארקה. 21. ופעם ראיתי אותו מסביר את זה למורי ורבי יצחק בוחניק זצ"ל בבית הכנסת "קאיד נסים", מורי ורבי היה אומר שיש שם חשמל ואבא אמר לו שזה רק ב"כוח" ולא ב"פועל", ורק כשאתה מדליק זה יוצא בפועל.

22. הוא היה תלמיד חכם רק שעשה דבר מסוים בניגוד לדעת הרב הראשי לישראל הרב הרצוג ע"ה, אבל וכי אנחנו צריכים לחפש את החטאים של כל אדם ואדם?! הרי לכל אחד אפשר למצוא חטאים, ולא זו הדרך.

23. הערת המערכת: כוונת מרן שליט"א שאין לסמוך על מה שיש כאלו שרצו להתיר לערוך ליל הסדר בנוכחות תוכנת "זום".

24. האדמו"ר מליובאוויטש ע"ה בשנותיו האחרונות אחרי פטירת אשתו (היא נפטרה בשנת תשמ"ח והוא נפטר בשנת תשנ"ד, א"כ זה היה במשך שש שנים), היה עושה ליל הסדר לבדו. אמרו לו חסידיו: רבנו, אולי נהיה על ירך. אבל הוא רצה להיות לבד, ולכן דחה אותם ואמר להם שמלאכים באים אליו, ואם החסידים יראו אותם יפחדו פחד מות... וכתבו את זה בספר "סודו של הרבי".

"יין ישמח לבב אנוש"

ואפשר תמיד למצוא את הדרך.

שיעור רביעי ושיעור כזית

יב. דיברנו כמה זה שיעור "כזית". ויש דעות לגבי רביעיית, ולמה? כי רביעיית זה ביצה וחצי, ואין זה קשור לדין שיעור כזית. וכמה זה ביצה וחצי? החזון איש סובר שביצה שוקלת מאה גרם. אמנם אין ביצה כזאת בעולם, אבל הוא טוען שהביצים שבזמן הגמרא היו גדולים מאד. וזה דבר שלא הוכח, ואדרבא הוכח להיפך. כי הרמב"ם כתב (על פיה"מ עדיות פ"א מ"ב), שרביעיית מים זה ז"ך דרהם, ורביעיית יין זה כ"ו דרהם (ויתכן שבימינו גם היין כמו המים). והיום ברור כשמש שהדרהם הוא לא יותר מ-3 גרם, וז"ך כפול שלוש זה 81, ולכן אי אפשר לחשב מאה גרם לביצה ויצא שביצה וחצי זה מאה וחמישים גרם, אין דבר כזה. כי ביצה היא לא יותר משישים גרם²⁶ ואפילו פחות מזה, כ-54 גרם. **לכן לא צריך להחמיר. ויש לזה הוכחות מהרמב"ם.** אלא שהחזון איש טען שבימי הרמב"ם הדרה"ם היה כפול פי פעם וחצי, והיה שוקל חמשה גרם. וזה לא נכון, כי הדרה"ם היה מאז ומתמיד לא יותר מ-3 גרם (ויש כאלה שאומרים ששוקל 3.2 אבל גם זו חומרא, כי לא שוקל יותר מ-3 גרם). **ולכן שיעור רביעיית יין לפסח זה 81 גרם,** וכיון שלא שוקלים נוזלים ע"פ גרמים לכן אפשר למדוד בבקבוק של תינוקות שמונים ואחד ס"ס. ואילו הכזית גם לדעת החזון איש זה כמו הכזית שלנו, שהוא כזית קטן, **ולכן במצה שצריך לאכול כזית, מספיק לאכול עשרים גרם ולא יותר מזה,** ובשיעור כזה יש שפע די והותר. וגם לדעת מאן דאמר שהכזית היא חצי ביצה, מספיק לכזית מצה עשרים גרם. וככה שלח לי הרב נסיר שיהיה בריא, בשם החזון איש ועוד הרבה חכמים, שאמרו שבשביל כזית מספיק עשרים גרם.

זמן אכילת הכזיתות

יג. ויש עוד דבר, יש כאלה שמחמירים לגמור את שני הכזיתים בכדי אכילת פרס וכמה זה ב"כדי אכילת פרס"? **יש כף החיים** (בסימן ר"ט ס"ק ח') **שואמר שזה כארבע דקות.** ולדעת הסוברים שכזית זה עשרים ושבע גרם ויותר, איך אפשר לגמור אותו בארבע דקות, ובמיוחד במצות קשות, שקשה לאכול אותם, וא"כ לדעתם אדם לא יוצא ידי חובה, וצריך לחזור ולאכול עוד כזית

אמרו למלך: הנה אתה רואה שהוא רואה. והעירור אמר למלך סליחה אדוני המלך, לא ידעתי שזה אתה, אבל עכשיו אני רואה הכל. ראה את זה הרמב"ם ואמר להם: חכו שניה, אני הולך רגע. אמרו לו, האם אתה רוצה לברוח? אמר להם: אני כבר חוזר, ואם אתם חוששים תביאו אתי שני שומרים שישמרו עלי שלא אברח. והסכימו. הלך לחנות שמוכרת דפים צבעוניים שמקשטים בהם את בית הכנסת בהילולא של רשב"י וכדומה (כמו אחת בשם "אילנית" שהיתה מוכרת דברים כאלה באזור שלנו...), והרמב"ם קנה כמה ניירות כאלה ושאל את הילד: **בני, עכשיו אתה רואה טוב? אמר לו כן. המשיך הרמב"ם ושאל אותו: איזה צבע זה? והוא ענה זה אדום, וזה כתום, וזה צהוב, וזה שחור, וזה סגול. הרופאים שמעו את זה וברחו.** המלך שאל את הרמב"ם: מדוע הם ברחו? אמר לו הרמב"ם, כי הם הבינו שגילו שהם שיקרו, שהרי הם טוענים שהוא עיור מלידה ורק עכשיו התחיל לדאוג, א"כ מתי למד את השמות של הצבעים? וכי בשתי דקות למד את כלם? זה לא יכול להיות! אמר לו המלך: אתה צודק באלף אחוז. ובמצע שאני מספר לאותו זקן, נכנס הרופא של המחלקה, ושאל אותי מה אתם מדברים? (כי חשב שהדתיים האלה אין להם מה לדבר, רק לבכות ולספר סיפורים על חורבן בית המקדש ועל בנינו ועל המשיח...). סיפרתי לו את הסיפור ושאלתי אותו: האם היום הרפואה יודעת לפתור את הבעיה הזאת? ואמר לי שגם היום לא יודעים לרפא, למה לא יודעים? כי יש עורקים וגידיים באדם שהם עובדים בשנה הראשונה של החיים, ולכן בשנה הראשונה אפשר להפעיל אותם, אבל לאחר שעברה שנה ראשונה אין כבר מה לעשות, כי העורקים כבר ישנים, ואי אפשר להחיות מתים, ועד היום לא קם האדם שיכול לרפא מי שהוא עיור מלידה. א"כ הרמב"ם ניצח!

28. פעם **אבא ע"ה** הלך איתי לחנות מכולת, ולקח ביצה ושקל אותה במאזנים שמה, והראה לי שזה לא יותר משישים גרם.

על לבם ולשמח לעודד אותם ולומר להם שיעוד מעט המחלה תעבור, ושנה הבאה נעשה ביחד בעזרת ה'. ולא צריך להיכנס בעובי הקורה²⁵.

לא מתחכמים על התורה

יא. כי אם אתה עושה קולא אפילו בדבר דרבנן, בסוף לא יסאך לך כלום, כי כל מאה ברכות הם מברכת המזון (עי' ש"ע סוף סימן ר"ט), וגם לא צריך למלוח בשר, כי מליחה דרבנן, ומהתורה דם שבישלו מותר, וכן על זו הדרך. יש לנו מיני דברים הם דרבנן, ואם תקל בהם מה נשאר לנו? "והנה כסהו הענן" (במדבר י"ז)... **לא מחפשים דרך איך "לאכול" את התורה, אדרבא צריך למצוא דרך איך לעשות מה שצריך לעשות ברשות התורה.** לכן לא להדליק חשמל ביום טוב²⁶, וגבי חזקנים, אפשר לבוא ולעודד אותם. ואפשר לעודד אפילו בסיפורים²⁷. **צריך לדעת שלא להתחכם יותר מדאי, כי מה שכתוב כתוב,**

וכי אתם חושבים שהוא לא היה שמח?! ודאי שהיה שמח.

25. הנה למשל רצו להתיר לעשות מקוה באמבטיה, וצריכים לדעת שאם עושים ככה, זה מסוכן לחילונים, כי אם תאמר להם שבשעת הדחק אפשר לטבול באמבטיה, יגידו יפה מאד "אמנו ואמנו כן יהיה כדברך", ויאמרו שא"כ לא צריך את כל מה שהולכים למקוה ומה שבדוקים שם שכל השערות יהיו בפנים, כי יש לנו אמבטיה. והמתירים רוצים לסמוך על דעה שאומרת שאפילו הכל "שואבין בהמשכה" זה מותר, ומה הפירוש "בהמשכה"? שלא שופכים מים ישירות לתוך המקוה אלא המים נמשכים ויורדים לתוך המקוה, ואפילו אם מילאו את כל הארבעים סאה בצורה כזאת המקוה כשר, **אבל להלכה זה לא נכון.** והרמב"ם בפירוש המשנה במסכת מקוואות (פ"ד מ"ד) כתב על הסברה הזאת בחריפות רבה (הוא לא הזכיר מי זה שמתיר, אבל ידוע מי זה, וכתב עליו: אדם גדול רב העיון בארץ המערב חשב שאם הכל שאבין בהמשכה מותר, ודבריו מפורסמים בספרו שלא הבין את המשנה הזאת, וסיים: "אמרו חכמים (תענית ז' ס"א), אם ראית תלמיד חכם שנתלמדו קשה עליו כבדול מפני משנתו שאינה סדורה לו", ומי שיוודע על מי הרמב"ם יזכר, ירעד! הרמב"ם דיבר על אחד מהגדולים שחי שני דורות לפניו, וכתב כך), א"כ איך אפשר לצרף דעה מכאן ודעה מכאן, כדי להתיר דברים כאלו (וגם להגיד שיחליפו את האמבטיה בנקודת כ"י שיהיו בו ארבעים סאה), לא עושים ככה. אבל מה יעשו? **אם יש מקוה כשר עם כל החומרות הדקדוקים והזהירות** (כמו שיש לנו בארץ), **הנה מה טוב. ואם אין, הולכים לים עם מי שתגיש על ההלכות ושהכל יהיה בצניעות, ואפשר להיות עם בגדים רחבים, ושיגחו שלא יצא שער מחוץ למים, הכל יהיה בפנים בתוך הים, ורגע אחד יטבולו וגמרו** - "והביא נפשו במי הדעת, טהור" ככה לשונו של הרמב"ם (פ"א מהלכות מקוואות ה"ב).

26. טוענים שהאשכנזים השתלטו על חמצי המערב, והשתלטו גם על הרב עובדיה ע"ה, כדי שיאסרו את החשמל ביום טוב, זה לא נכון, כי על הרב עובדיה אי אפשר להשתלט. כי כשהרב מוצא פתרון לבעיות, הוא פותר אותם, ולא אכפת לו מה שיגידו עליו פעם בא אליו משהוא ואמר לו שיטבל את מה שהתיר "היתר מכירה" ויפרסם שהוא אוסר. אמר לו: איך אני שזה אסור, בשעה שאני הולך ברחוב ורואה את נשותיהם של האברכים מכתות את רגליהן מחנות לחנות כדי לקנות ענגניות רקובות, והם לא שוות כלום, וקוונות אותן במחיר כפול פי שלושה ופי ארבעה מאשר בחנויות אחרות, וכשאני רואה את זה אני לא יכול לאסור כשיש מקום להיתר מכירה. כי כשיש היתר ברור לא אכפת לו מה יאמרו כל העולם. צריך לדעת לכבד ולשמע בקול חכמים, **והרב עובדיה אומר בפירוש (חזו"ע י"ט עמ"ב"א) שאסור להשתמש בחשמל ביום טוב כמו בשבת.**

27. פעם הייתי בבית חולים בלינסון והיה לידי זקן תימני, וכולם הלכו לצפות בטלוויזיה ורק אני והוא נשארו. הוא שאל אותי: מה אנחנו נעשה? אמרתי לו: אספר לך סיפור על הרמב"ם, וסיפרתי לו שהרמב"ם אמר שמי שהוא עיור מלידה אין לו תקנה ואי אפשר לרפא אותו, ואילו שאר הרופאים חלקו עליו ואמרו שאפשר לרפא אותו. המלך אמר אני לא יכול להתווכח אתכם, לכן תביאו אדם כזה שהוא עיור מלידה ונראה אם אתם יכולים לרפא אותו, והלכו הרופאים הרשעים האלה לאיזה כפר (במזרח) ומצאו אחד שהתעורר בגיל שש, ואמרו להורים שלו אתם רוצים שנרפא את הבן שלכם? אמרו כן, במחמה, אמרו להם: בתנאי שתגידו למלך שהוא עיור מלידה, ואם תגידו אחרת, אוי לכם, כי אנחנו נעורר אותו בחזרה! נבהלו והסכימו. והלכו לשכנים ולכל מי שמכיר את הילד הזה "מוסטפה בן ע"לי", שיגיד למלך שהוא עיור מלידה, אבל למעשה הוא לא היה כזה. והביאו אותו לפני הרמב"ם ואמרו לו מה אתה אומר על העיור הזה, שאל אותם: האם הוא עיור מלידה? ואמרו כן. וגם הילד אמר ככה כמו שלימדו אותו. אמר להם הרמב"ם אם ככה אין לו תקנה. אמרו הרופאים למלך: בוא תראה שיש לו רפואה, הנה כבר שמונו לו תחבושת לפני שלשה ימים, והלכו לחדר הסמוך והורידו לו את התחבושת, ופתאום העיור קורא בשמחה: אני רואה! איזה יופי! פלא פלאים!

הסיום מסכת, זו סגולה לכל השנה, ולכן מה הן עושות, מחכות עד שהבן שלהן יחזור מהצבא בשעה אחת או שתיים אחרי הצהריים, ומביאות לו לאכול, ויש בזה חשש חמץ, והיא לא מבינה שזה אסור. לכן לכתחילה לא להביא דברים שיש בהם חשש חמץ. וגם בתנוס היו מביאים צימוקים ושקדים וזה הכל, כי **גם שקדים וצימוקים זו סעודה. אבל גם את הדברים האלה צריך לקנות במקום שיש עליו השגחה שלא ערבבו חמץ עם כשר.** ואם הבכור זכה והגיע לבית הכנסת ושמע את הסיום ואת הדברי תורה, הנה מה טוב. ובסיום צריך לומר דברי תורה מתוקים, כי התורה מתוקה מדבש, ואנשים לא יודעים את הערך של התורה, וכל החכמות **שבעולם אינם שווים מלה אחת של תורה**.³⁰

הקדוש ברוך הוא יזכה אותנו לראות את משיח צדקנו במהרה, וישלח רפואה שלמה לכל החולים, בין בארץ ובין בחוץ לארץ, וכל השומעים בלויין ובכל מקום שהוא יבורכו מן השמים בכפלי כפלים, ויהיו להם ילדים וזקנים בריאים, וכולם יהיו בריאים בעזרת ה'. וכן יהי רצון וגאמר אמן.

30. אתם רוצים הוכחה? הנה התורה אמרה: "לא תרצח" (שמות כ"א), והציווי הזה היה שווה את כל הפילוסופיה של היוונים, שאצלם אין דבר כזה "לא תרצח", הם אומרים שמוותר לרצוח, ואם ילד נולד נכה מחכים לו עד גיל שבע, אם נתרפא בינתיים - בסדר, ואם לא התרפא אומרים לו: עכשיו זה הזמן שלך להיות כמו השעיר המשתלח, ולוקחים אותו להר, ודוחפים אותו למטה, ונעשה גופו אברים אברים - "כך ימחו עוונות עמך בית ישראל"... משוגעים ומטורפים. אבל התורה אמרה "לא תרצח" בלי חכמות, ואסרה דברים כאלה. ולאט לאט הרפואה התקדמה ומצאו תרופות, ואפילו מחלות שהתיאשו מהם, עשו כמה נפלאות.

ועוד כזית, ולא יעזור לו כלום. אבל אם תאמר שהכזית שיעורו יותר קטן והוא רק כעשרים גרם, אז זה יותר מסתדר. ובמיוחד ששיעורו של כף החיים שאמר ש"בכדי אכילת פרס" הוא ארבע דקות זה מוגזם קצת, כי אפילו שהוא אומר שניסה ובדק את זה, אבל הוא ניסה בלחם רגיל ולא במצות, ואי אפשר ללמוד מלחם רגיל למצות. כי אי אפשר לגמור שלוש או ארבע ביצים - דהיינו קרוב למאה שישים גרם, בתוך ארבע דקות. זה דבר בלתי אפשרי.²⁹ **ולכן הכזית יותר קטן ושיעור "כדי אכילת פרס" הוא שבע דקות וחצי,** ואפשר לאכול לאט לאט ולגמור את הכל, רק בלי לדבר באמצע.

להזהר מחשש חמץ בסעודת הסיום

יד. עוד דבר, כשעושים את הסעודה של סיום מסכת, לא להביא אוכל שיש בו חמץ או חשש חמץ, ואפילו שעושים את הסיום בבוקר קודם זמן איסור חמץ, כי יש נשים תמימות וצדקניות שמאמינות שאם הבן שלהם יאכל מהסעודה של

29. ומה עושים האשכנזים שיהיו בריאים? לוקחים את שני הכזיתים של "מוציא מצה" ושמים אותם בגרון בבת אחת ואחר כך מזמינים הכן אמבולנס, ובא האמבולנס הראשון, והשני השלישי... לא צריך לעשות את זה, וגם הספרדים היו הולכים אחריהם, עד שבא הרב עובדיה ע"ה וכתב ספר שו"ת חזון עובדיה ואמר (סי' כ"ד) שאין צריך לאכול אותם בבת אחת - "נבלעם כשאל חיים, ותמימים כירדי בור" (משלי א' י"ב), כי אם אדם בולע אותם כמו שאול, אחר כך חס ושלום יורד לבור ולקבר... לא עושים ככה. כשהופיע הספר חזון עובדיה נתן אותו לרבי יהודה צדקה, ולמחרת אמר לו תודה רבה, תודה רבה, שאל אותו הרב עובדיה, על מה אתה מודה כל כך? אמר לו על זה ששחררת אותי מהלחץ לגמור את הכזיתים בשיעור של ארבע דקות, כי אי אפשר לעמוד בזה, והבאת פוסקים וכתבת דברים של טעם.

לתרומת קרטון עופות למשפחה

230 ₪

חייגו עכשיו: 08-6727523

"אין שמחה אלא בבשר ויין"

תורה

בס"ד

רשת ישיבות "בין הזמנים" שע"י מוסדותינו הקדושים

ניתן להצטרף ל"יששכר וזבולון"

בתרומה בסך 15 ₪ לשעת אברך

וסך 12 ₪ לשעת בחור,

מהרו להתקשר! בכמה שעות אתה שותף???

ניתן להיות נציב יום שלם של כל הלומדים!!!
בסך של 2600 ₪ בלבד (פריסה ל-12 תשלומים)

לשותפות אמת חייגו עכשיו (או בהזמנת): 08-6727523

לתרומות בנק הדואר: ח.נ. 7761990 ע"ש חנמת רחמים

בעמדות "נורים פלוס"

נקישורית: <https://yhr.vp4.me/52>

קמחא דפסחא במוסדות "חכמת רחמים"

למשפחות מעוטי יכולת אברכים ובני תורה אמיתיים

"כל דכפין ייתי ויכול"

לחץ כאן
למעבר
לתרומת
קמחא דפסחא

"יין ישמח לבב אנוש"

לתרומת סל מזון מורחב

₪ 360

"אין שמחה אלא בבשר ויין"

לתרומת קרטון עופות למשפחה

₪ 230

לתרומת ארגז יין למשפחה

₪ 180

כל התורמים שמם יזכר לברכה ע"י ראש המוסדות מורנו ורבנו הגאון הרב חננאל כהן שליט"א בערב פסח בעת קריאת סגולת ר' שמשון מאסטרופלי זע"א

לתרומות חייגו (או בהודעות): 08-6727523

לתרומות בבנק הדואר: ח.ג. 7761990 ע"ש חכמת רחמים

בעמדות "נדרים פלוס", בקישורית: <https://yhr.vp4.me/52>

ספר חדש! ממרן ראש הישיבה

הגאון רבי מאיר מאזוז

שליט"א

ה' נסי חלק ב'

- הלכות פסח עם ביאורים ומקורות
- שאלות ותשובות בענייני פסח
- חידושים על הרמב"ם
- חידושים על שלחן ערוך (סימנים תכ"ט-תצ"ד)
- מערכות, חידות ופתרונן
- מכתבי תורה

להזמנות: 050-415-85-65

או באתר כסא רחמים: www.ykr.org.il

עורך: הרב הרב"ר
שמואל עידאן שליט"א

תשובה ניתן לענות
בזמן בית נאמן
079-9270505 שעות 23.
בין הפותרים כוונה יוגרל פרס
(חובה לציין שם וכתובת)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א

ל"ע גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

גיליון 160

מי התמונה?

למען תספר

שבת הגדול

למה נקרא שבת "הגדול"? הרי שבת בדרך כלל היא לשון נקבה. אבל מצאנו שבת גם בלשון זכר וגם בלשון נקבה. התוספות בכתבות (דף ה' ע"א, ב"ד שמא) אומרים, שכתוב "שמר שבת מחללו" (ישעיהו כ"ו ב'), וכתוב "מחלליה מות יומת" כי כל העשה בה מלאכה" (שמות ל"א י"ד), כי שבת יכולה להיות גם בלשון זכר וגם בלשון נקבה (ולכן אומרים בלילה בערבית של שבת: וינחו "בה", וביים בשבתית וינחו אומרים: וינחו "בו"). ולא דעת הרב חיים דוד הלוי ע"ה שגם ביים אומרים וינחו "בה", אלא ביים אומרים וינחו "בו". ולכן "שבת הגדול" יכול להיות הכנה שבת שהוא גדול.

אבל למה קוראים לזה "שבת הגדול"? הטעם כתב מרן (בשלחו ערוך סימן ת"ל ס"א) שהוא על שם הגם שנעשה בו, כלומר בשנת יציאת מצרים, חל פסח - ט"ו בניסן ביים חמשי בשבוע (כשהשנה), כך נאמר במסכת שבת (דף פ"ז ע"ב), ואם כן ל' בניסן חל ביים שבת, וכתוב "בעשר לחדש הזה ויחזקו להם איש שיה לבית אבת" (שמות י"ב ג'), דהיינו כל אחד לקח כבש וקשר אותו למטה, והמזכירם שהיו עובדים את הטלה, היו רואים את זה ושואלים אותם: מה אתם עושים עם זה? היו עונים להם: אנחנו שוחטים אותו. והמזכירם מרב פחד מתשע המכות שקבלו עד עכשיו. ועוד מחכה להם המכה העשירית, "כה אמר ה' פחותה הלילה אני יוצא בתוך מצרים, וימת כל בכור בארץ מצרים" (שמות י"ד ה'), לא אמרו להם כלום, וזה הגם הגדול שנעשה באותה שבת, שאף אחד לא פגע בישאל רעהו. (ולמה הלויים לפי השבת ולא לפי התאריך? בניסן (שלא תמיד חל בשבת)? הבית חמש (ס"ו ת"ל) מתאריך, משיים שיש גם אחר שנעשה ב' בניסן, בספר יהושע נבדק הירדן ב' בניסן, כמו שכתוב שם: "בעשור לחדש הראשון" (יהושע ד' י"ט), ולכן גם היינו אומרים ש' בניסן הוא "היום הגדול", אז היינו מחליפים את זה בגם אחר שנאמר עליו: "היום הזה וינס הירדן סב לאחור" (תהלים קי"ד ג'), מתי הירדן סב לאחור? בזמן יהושע בן נון).

ועוד טעם למה נקרא "שבת הגדול", כי היו בכל בתי הפנסת דרשנים של אגדה, אבל היה אחד גדול הרבנים - הרב הגדול של המקום. שהוא היה דורש הלכות, ככה נאמר בגמרא פרייתות (דף י"ג ע"ב), שרב היה נותן דרשה של הלכות, כי אי אפשר בלי הוראה, והוא היה מורה הנראות לקלם, ולכן היה זהיר שביים ששטתה יון פהג, לא היה נותן דרשה, "לא מוקים אמורא עילויה", כי מי ששטתה אסור לו להורות ולפסק הלכות. אז בעבר בשבת הזאת - שבת הגדול היו כל בתי הפנסת סגורים, ורק הרב הגדול היה דורש. וזה הכנה "שבת הגדול" - שבת של הגדול (ולפי הטעם הזה "הגדול" זה לא שם תאר לשבת, אלא הכנה השבת של הרב הגדול, והמילה "שבת" בפתיחה). ויש טעם אחר, משיים שקוראים בשבת הזאת הפסרת "וערבה" (יש נהגים לקרא כל פעם הפסרת אחרת. אבל המנהג הנהוג הוא כמו שפרן הרב עובדיה ע"ה אומר (חזו"ע פסח עמ' ל'), ששתיים קוראים בשבת הגדול הפסרת "וערבה" [ורא בספר ה' ניסי חלק ב' עמוד כ"ד]). וכתוב בסוף הפסרת זו: "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בום היום ה' הגדול והנורא", ולכן נקראת "שבת הגדול". (שולח לכם) (שולח מלא ו) בגמרא בדיק "משיים בן דויד" ("דויד" מלא יו"ד, אומר רבנו יוסף חיים (בשרת רב פעלים ח"ד סוד ישרים ס"ח) שלשעתי לבא "דויד" יהיה מלא. (וע"ע במגדולי ישראל ח"ב עמ' תע"ז)). וזהו "שלח לכם את אליה הנביא", שהמשיח ואלהיה הנביא יבואו ביחד).

יש טעם אחר מאד יפה, ראיתי אותו בספר מעם לעו, שאם אדם רוצה לדעת מתי יציאת מצרים, אז "שבת הגדול" נותן לך בדיק את השנה, שב"ת - ש' זה שנת, ב' זה שני אקפים, ת' זה ארבע מאות, "הגדול" - זה גמטריא ארבעים ושמונה, ואם כן שנת אלפים ארבע מאות ארבעים ושמונה לבקריאת העולם זו שנת יציאת מצרים (ונל זה רק אם נחשב משנת בריאת אדם הראשון, אבל אם נחשב כמו שאנו מחשבים היום למוולד בהר"ד - מולד תהה, כלומר שנחשיב את החמשה ימים האחרונים מכ"ה כאלול של שנת תההו לשנה שלמה, אז נוסף שנה אחת. ולכן מי שנכנס ללשיכה (פסא רחמים). יקרא פתיב בפנייה יציאת מצרים היתה בשנת אלפים תמ"ט ולא תמ"ח [ורא בעלון בית נאמן גליון 23 אותיות מ' - מ"ה - ספר השיעור עמוד ת"ח]. אבל לא חשבו, וזכר אלפים תמ"ח כמו הפנים שאמרתי. (גליון 9 אותיות א' - ג' - ספר השיעור עמוד קנ"ו. וראה עוד בספר ה' ניסי שם).

ידע תדע

א. חג הפסח זה "חג האמונה" וסימן לדבר: המזמור שקוראים בפסח הוא בתהלים מזמור ק"ז, וזה גמטריא "האמונה" (107). ותראו איזה פלא יש במזמור הזה, הוא מתחיל "הדו לה" כי טוב כי לעולם חסדו", ובדקתי בכל התנ"ך, וראיתי שכל "הודו" (לשון התארה) פתובה ב"ו", חוץ מכאן שכתוב "הדו" בלי ו"ו", למה? זה רמזו שפסח לא אומרים הלל גמור בכל יום אלא רק ביים הראשון בלבד, כי היום הראשון זה חמשה עשר בניסן, והמלה "הדו" זה גמטריא חמשה עשר. ואלו היא היתה כתובה "הודו" ב"ו" זה היה בגמטריא כ"א, והיינו אומרים שגם ביים כ"א בניסן שיה יום קריעת ים סוף נאמר הלל גמור, ולכן "הדו" בלי ו"ו" שגמטריא רק יום אחד ביים חמשה עשר, וישעה ימים לא אומרים בהם הלל (גמור). ולכן המזמור הזה הוא מתאים לפסח, "הדו לה" כי טוב כי לעולם חסדו". (גליון 59 אות כ"א).

ב. הפסוק פה אמר ה' למשיחו לכורש אשר החזיקי בימינו (ישעיהו פרק מ"ה פסוק א') הוא יחיד בפרש"י שיש בו זקרא וזקרא ובלי סגולתא אחרים. רש"י (במסכת מגילה דף י"ב עמוד א' בדבור המתחיל קובל) אומר שיה דבר מפלא ושונה מכל התנ"ך, כי תמיד פשיט זקרא, אחריה בא סגולתא, ואלו כאן שתי זקראות ובלי סגולתא. ונתן רש"י טעם לזה על פי הגמרא שם. (גליון 113 הערה 5).

הלכה נאמנה

פְּשִׁלוֹקִימ חֲסָא בְּכוּרָהּ, איך עושים? המצה בפנים וכו"כים עליה את החסא, והאשפניאים עושים להפך. ופעם למדתי ככה לתלמידים [בתנאים]. אז בא הרב פינסון זצ"ל ואמר לי: "לא ככה עושים, אלא חתיכת מצה מקאן וחתיכת מצה מקאן והמרוז באמצע", אמרתי לי: "למה? הרי כוככים את החסא". אבל משום שהאשפניאים לוקחים קריין למרוז, ואי אפשר לכתר בו כי הוא לא נכרך ולא מתעגל, לכן היו עושים מצה מקאן ומצה מקאן והמרוז באמצע, אבל אנחנו פשלוקחים חסא, אז לוקחים את הפניית מצה של הפוך, וכו"כים עליה את המרוז. ומצאתי שרבנו חננאל (בפירוש במסכת פסחים דף קט"ו עמוד א' בדבור המתחיל מאן תנא) אומר כך בפרישט, שפוככים את המרוז על גבי המצה, כי הוא לקח גם כן חסא, וזה פשוט מאד. (גליון 8 אות כ"ו - ספר השיעור עמוד קנ"א, ובגליון 57 אות ל' הביא מרן שליט"א עוד הרבה פוסקים שכתבו כרבונו חננאל).

חיבה

הוסיף על דבריו שמו כאותיות שמו בחילוף ו' ב-י!

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בזמן בית נאמן 079-9270505 שעות 21 (חובה לציין שם וכתובת)

נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב פתוחות מיליון קורסי:

פתרון החידה: אחד מבדיל בין האיטי למהיר. האות י' מבדילה בין צבי לצב. הווכה: משפחת סעדון - אופקים

פתרון מי בתמונה: הגאון הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל (המכונה "רב האסירים"). חמיו של הגאון הגדול רבנו היר"ש אלישיב זצ"ל. הווכה: דוד שמוה עידאן - בני ברק.

פסח כשר ועשיר

לתרומות וחיזוק העלון הקדוש ← בנק דיסקונט סניף 128 מס' חשבון 703575